

Юначеството на Хюсенъ-паша не можа да отърве турскыѣ кораби отъ рускыя огнь: всичката турска флота изгорѣ при брѣговетѣ на Мала-Азія въ залива на Чешме (1769). Ако бѣше знала да са въсползува отъ тѣзъ побѣда, руската флота бѣ могла да са яви прѣдъ Цариградъ безпрѣпятственно. Нѣ нейныя адмиралъ изгуби много врѣме въ кръстосваніята си около Дарданель.

Въ туй врѣме проливътъ са въоръжи и станъ непристѣпенъ, което като видѣхъ, Русытѣ шобързахъ да са оттеглятъ отъ Сръдиземно-Море, и да оставятъ Морея на отъщението на Турцытѣ. Побѣснѣлытъ чети напѣлнихъ Гърція и много жестоко си отъметихъ на жителитѣ ва тѣхното съюзничество съ неприателската сила.

Въ Влашко и Молдова Русытѣ са приготвихъ за страшна отбрана. Тѣ обсадихъ Бендеръ и спечелихъ при Кагулъ знаменита побѣда, която имъ прѣдаде въ рѣцѣтѣ всичкытѣ крѣпости по левыя брѣгъ на Душава. Въ същото врѣме имъ отвори портытѣ си и Азофъ. Султанътъ са видѣ твърдѣ стѣненъ и поиска помощъ отъ Франція и Австрія.

Руската власть са прострѣ и надъ цѣль Къръмъ и сѣнна турската власть въ този полуостровъ съвършено. Само въ Георгія и сръщу Трабзондъ не можихъ Русытѣ да направятъ нищо.

Едно кратко прѣмирие са склучи въ Гюргево и споразумѣнія за миръ са отворихъ въ Фокшанъ. Тѣ като не докарахъ добъръ край, състави са конгресъ въ Букурещъ, който също тѣй несполучи да докара желанныя миръ, защото прѣдложеніята на Русія бѣхъ твърдѣ тежки.

Колкото и да желаяше прѣкъсванъето на неприателствата Султанътъ не рачи да подпише такъвъ миръ, който докача достолѣнието на Турція. Неприателскытѣ дѣйствиа по край Дунавъ пакъ са поченъхъ и Руситѣ опятахъ една несполука на Руссе и друга при Силистра (1773). Тѣ дигнахъ обсадата на този градъ съ таквази бързина, която Турцытѣ немогътъ да си обяснятъ и до сега.

За тѣзи несполуки Русытѣ си страшно отъстихъ надъ